

מתבלבלת בין האמנות לבין האהבה

נעם שליט, משוררת מאוד חושית, לעתים קרובות גם חושנית, מאוד רגשית, לא בהכרח רגשנית

נעם שליט בהשקת ספר שיריה בקפה שפירא צילום: לילי ברשילון

"זה בריוק קפה שפירא", אומר לי המשורר אלון ארד שיושב לידי בשולחן. למצב הר-ברים הזה מתייחסת שליט בשיר "וכשאין בי טיפה של יופי" (עמ' 25), שדווקא לא הוקרא בהשקה אך הוא נוטף מהווי השכר-נה: "החלומות... / מטפטים בטפות שכ-רות מתנדנדות" (שם).

המוסיקאי שלמה גולדברג, המכונה "גולדי", מעמיק את ההתכוננות בשיר-תה של שליט כאמצעות הקריאה בשירים "זאת שכוחות בי השתגעה מומן" (עמ' 69) ו"אליך אני נמשכת" (עמ' 15), שאולי נכ-תב עליו ומסתיים כך: "אני מכירה אותך / אתה אוהב ילדות נרעזות כמוני. / אני יכולה לשקר לך ולומר / שאינני מצפה / לשום דבר / ולבכות רק אחרי שתלך. / עכשיו כשחשפתי הכל בפניך / אולי נסי גר את הדלת / ונתחבק רק קצת?" (שם). "אני הכרתי את נעם לפני כשנה ואו היא אמרה לי 'פעם הייתי משוררת, אבל אולי עוד אחזור לזה'. ואו היא חורה לכתוב מחד וזר נפלא על תהליך הכתיבה ועל הרצון שלה להרוג את המשוררת שבה". "השיר רים", הוא מוסיף, "נמצאים ביצורים הכי פגועים והכי פוגעים, ונעם, את כלי-כולך משוררת, ואני מדגיש את זה כי זה חשוב לנו". לעומתו, נגה שליט, אמה של המשוררת, אומרת שהיתה דווקא שמחה אם נעם היתה הורגת את המשוררת שבה, אבל היא גם מבינה שזה בלתי-אפשרי.

השיר "התכוננות" חותם את חוברת השירים "שירים לציפור: 10 שירים נוס-פים", שיצאה לאור במיוחד לרגל ההשקה, והוא פויטי ומכמיר לב: "רצית להיות אתי / רצית להיות אתך / רצינו להיות בך / חד - // אך לא היה מקום גדול מספיק / בעולמנו / להכיל בעת ובעונה אחת / את שנינו / אלא בשיר".

לפנינו אפוא משוררת מאוד חושית, לעתים קרובות גם חושנית, מאוד רגשית, לא בהכרח רגשנית. כך נוצרים שירים שהם קסם מרחף, לעתים עליפני הבריון ולעתים עליפני התהום, וכזה הוא מחזור השירים בפרווה "שירים לציפור", שקבע לספר את שמו, והוא דיאלוג בין המשוררת לבין ציפור שהיא אולי האלטר-אגו שלה (עמ' 80-87).

גם אירוע ההשקה הוא בעל אופי כזה. מצד אחד מבוזעים בו שירים באקורדיון, כינור וגיטרה קלאסית משל היינו באיזה קברט, ומצד שני נשמעת ברקע תגרת נשים רוויית קללות ונקבוקים מתנפצים.

ומספר ש"היום התפטרתי מהעבודה כעור-דין ואני מתחיל עוד עבודה כעורדיין, והשיר הזה התאים לי למחשבות". הקהל מוחא כפיים עוד כטרם הקראת השיר: "התכוננתי מגבה / כמה שמכנה / עולם / ושוב דבק בי דבר המכנה / גוף / מתכ-ךבל במסתו / מכנס / ולא הצלחתי לקלף / את מה שמכנה עצמי / מבין המצעים" (עמ' 43). השיר השני שקורמן מקריא נק-רא "ברירות (אבל פואטית)" ומתכתב עמו: "הודרתי את החלצה / ושמתי בסל הכביסה / לא לפני שהרחתי. // קצת הייתי בטוהה: / ריח הבדירות לא דבק בה / הוא נותר על גופי" (עמ' 17).

השקת ספר שיריה השלישי של נעם שליט "שירים לציפור" (2022), הוצאה עצמית, סיועו בעריכה: שלמה גולדברג ומיתר הלל קורמן, 89 עמודים, 30.6, קפה שפירא, רלב"ג 15, תל אביב

ערב טוב ליפנים וליפות", מכריז המנחה החינני המוסיקאי גועם אקוטנס (יליד 1976, תל אביב) וממשיך, "אנחנו נמצאים בשמור רת טבע, נקווה שלא תהפוך לעוד פיסת נרל"ן". הוא מספר על המשוררת נעם שליט (ילידת 1988, גדלה ביישוב קורנית שבג-ליל ומתגוררת כיום בתל אביב), ש"הריצה פה (בקפה שפירא א"ב) סרטי דוקו בכל יום רביעי". מתדהמתחוק אחרי יונתן ברגמן, הבעלים של בית הקפה, שמספר כי "נעם עושה את הקפה הכי טוב בקפה שפירא; ותהשקת הפמיליארית יוצאת לדרך, לא לפני שלקהל הצעיר שהגיע מחולק צייסר חינם על חשבון הבית.

נעם שליט, שבאמתחתה שני ספ-רי שירה קודמים, "עקבות זמן" (2014) ו"שמיתה" (2018), קוראת שיר ארספואטי מתוך השער הראשון בספרה החדש, "למה למשוררות כל כך קשה למצוא אהבה?", "רציתי להיות שיר" כותרתו "אני מתבל-קלת בין האמנות לבין האהבה / או להפך: / בין אהבה לאמנות. // באותו לילה נגנתי על פסנתר / ואני חשבת שאם תגנן גם עלי / אוכל לנצח להיכר. // התבלבלתי: / בעוד הפסנתר היה מכון להפליא / אני זי-פתי גורא" (עמ' 10).

"למה אני רווקה?" היא שואלת קורם שהיא מקריאה את השיר ומספרת: "פתחנו את זה לדיון בכיתה, אולי זה בגלל שאני חושבת את האמנות לפנטסיה". בכיתה הכוונה אולי לכיתה שבה היא מלמדת עברית, כשהשיר "שעת מבחן בסוף הקר-רט לעברית" בספר מתייחס לעיסוקה זה (עמ' 8), או אולי לכיתה האמן שבה היא משתפת בבית הסופר בתל אביב יחד עם משוררים צעירים נוספים כמו המוסיקאי אורי עופר, מיתר הלל קורמן, נאוה טיקטיי נסקי ותמר הרמתי שנוכחים בהשקה.

נאוה טיקטינסקי, עורכת-דין מגבעת שמואל ש"לא רואה את עצמי ממש כמו שוררת" והאחראית על שולחן המכירה והחלוקה של הספרים שנרכשו בהרסטא-רט, מקריאה את השיר "מדורה" וקטעים מתוך מחזור השירים ברוח שיר השירים הנקבי, "פירנצה" (עמ' 50-54), מופיעים בשער הרביעי והקצר מתוך שבעת שערי הספר, "זמן מסע".

אחריה קורא המשורר מיתר הלל קור-מן (יליד 1993, תל אביב, עורדיין ומחבר ספר השירים "עוה פרוי ירושלים" שראה אור לאחרונה בהוצאת ספרי עיתון 77) את השיר "היום תכוננתי את בריחתי" (עמ' 43, שגם מוטבע בגב הספר), ומקדים

זולפו ליואנלי

אחיך אינו שומע

תירגמה מטורקית והעירה עפרה בנג'ו

אל תשכר בקאותך את אלה הדיקרים
כל תפל ורחף, אל תפגע, הרגע
פתח את לבך לברכת שלום
אחיך אינו שומע, הדיך ישמע

הם שותקים, מבקשים להטביע את קולך
הוא חצי, הוא שבור לב הזכוכית שלך
זקקות, אנקות בחצי הליל
אחיך אינו שומע, הדיך ישמע

אתה הולך והמקשולים הולכים ומתגבהים
לך נשוא אותך הלאה מקאו למרחקים
כמה עצים השטפון והביז הנערים אתרי
אחיך אינו שומע, הדיך ישמע

זולפו ליואנלי (נ' 1946) הוא מלחין, משורר, סופר, מחזאי, לוחם חופש ופעיל פוליטי טורקי. הוא נמנה עם מנהיגי השמאל הליברלי בטורקיה ואחרי ההפיכה הצבאית של 1971 הוא הושלך פעמיים לכלא בשל כך. אחרי השחרור בפעם השנייה נאלץ לברוח מהמדינה וחי במשך 15 שנים בגלות בשוודיה ובמדינות אחרות. כשבו לטורקיה התמסר לפעילות פוליטית ובשנת 1994 הציג את מועמדותו לראשות העיר איסטנבול. המתורגמת על התפקיד היה לא אחר מאשר רג'ם טייפ ארדאן, לימים ראש הממשלה ונשיא טורקיה, שהביס את ליואנלי בהפרש של חמישה אחוזים.